Թիւ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 48 — ՄԱՐՏ 28/9 ՀԱՊՐԻԼ 1898 — 18 ՋԻԼԳԱՏԷ 1315 — ՇԱԲԱԹ

در علیه‌ده غلطه‌ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեանց խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Քաղաքական եւ Ազգային

ԳԻՆԸ ԱՆԿԱԽ ՎՃԱՐՎԻ

Պոլսոյ եւ արուարձանաց համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
» » » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստային փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փողը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի։
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՄԸ

Պատմութիւնը կ'աւանդէ մեզ որ Լուսաւորիչ քրիստոնէութիւնը Հայոց մէջ տարածելու համար ցոյց տուած եռանդին մէջ, Հայ հեթանոսական ամէն յիշատակները բառնալու անձուկին բռնուած, մեր մատենագրաններն ալ այրած ու ջնջած էր։

Այսով կը բացատրուէր Հայ երկիրս բացարձակ պակասը այնպիսի ժամանակ մը՝ որ նախայն մեր դրականութիւնը խիստ ծաղկած պէտք էր ըլլալ, դատելով մինչեւ մեզի հասած իր չնչին բեկորներէն։

Այս աւանդութիւնը սակայն բոլորովին հաստատուած չէ եթէ հերքուած ալ չէ։ Ի պատիւ այս հայրապետին, որով կը պարծի մեր՝ եկեղեցին, պէտք է ընդունիլ թէ սասկ խիզուած արարք մը ու բարբարոս գործ մը վերագրելի չէ իրեն, վասն զի այս վարմունքը, եթէ երբեք ապացուցուէր, այս անունը շրջապատող լոյսի ճաճանչները իսպառ պիտի նսեմացնէր։

Խաւարիչ մը պիտի ըլլար այս հայրապետը պարզապէս՝ նշ հեղնութիւն ուրեմն Լուսաւորիչ կոչել մէկը որ համարձակեր է ջնջել մեր ազգէն այն բանը որ ամէնէն նուիրականն է, իր գրականութիւնը։

Իրաւ է որ կրօնականութիւնը աշխարհիս ամէն կողմի շատ անգամ այս տեսակ նախճիրներով ինքզինքը ցոյց տուած է և բոլորովին նոր բան մը չպիտի ըլլար եթէ մեր մէջ ալ քրիստոնէութիւնը այս տխուր մուտքը ունեցած ըլլար։

Բայց առանց հաստատ ապացոյցներու ներելի չէր Հայոց առաջին հայրապետին սուրբ յիշատակը ու անունը սասկ ծանր անբծութեան մը տակ ընկճել, և մենք բնականաբար վերջինը պիտի ըլլանք ասոր համղուղներուն։

Միայն թէ այն բանը որ անարդարանալի էր հին աստուածները կենդանի մատենագրութիւն մը ջնջելուն համար, հիմայ կարծեմ թէ բոլորովին անտեղի չպիտի ըլլար։ մեր գրականութեան մէջ, քանդելու ու բառնալու համար որքան դիւրին կան և մեր լապտրութենէն որքան հաւաքածներ։ կը վախնամ որ եթէ սասկ փրկարար հրդեհ մը արծարծուի օդին մէջը, ազատարար ձեռք մը, մեր նախնի մատենագրութեան մնայորդներէն ոչ շատ աւելի թուով բեկորներու պիտի խնայէ։

Խարդախին հիմնական կնճռիը նախ սա «վաւերայեալ-յուսամնական Խորհրդէ» պիտակը կրող դասագիրքերէն պիտի ձեւանար, և ասոնց վրայ պիտի տեղաւորէինք սա միւս վիժումները, զարուղած խելապատակներու արձակ կամ ոտանաւոր ցնորանքները որոնք վառք Աստուծոյ վերջին մէկ երկու տարիներուն մէջ քիչ մը դաղրած են։

Այս խարդախին բոցերովը քիչ մը պիտի մաքրուէր օդն ու ապարդէզը և իրօք Լուսաւորիչ մը պիտի ըլլար մեզի այն մարդը որ զայն պիտի բռնկցնէր։

* * *

Անգին Կոմիտաս Հայոց դրականութիւնը միշտ աւելի ևս կը կաղդուրի, կը զարգանայ, կ'ուսանայ։ մատենագրութիւն մը կայ հոն, հաստատ ու տեւական գործունէութիւն մը, երբ մեր մէջ՝ լաւագոյն դրուածները յաճախ լրագրի մը թուղթի էջին վրայ են։ հոն՝ մարդերը, կեանքերը ու գործերը կ'ուսումնասիրուին հանելով ու ճշդասէր պրպտումներով և այսպէս բոյս կը տնկեն այն հատորները որոնցմով մատենագրան մը կարելի է կազմել և որոնք գրական ամէնէն լուրջ սեւեռուն կը վերարերին և հասարակութեան մէջ ընթերցանութեան սէրը կը տարածեն ու կը պահպանեն։

Մեր ճակատագիրն է միշտ սին ու փուճ զրաղումներով՝ ո դատարկն ու չոչափելին ուչքէ հեռու պահել։ սեթեւեթներու ու ծերբեբումներու մէջ յամենալ և քայլ մը չառնել դէպ ի առաջ։ և զարմանալի չպիտի ըլլայ եթէ տարիներէ ետքը առիւ օրուան երեսայ ու ջնջուի, հասարակութիւնը մոռնը մենք մինչեւ մեր չարքը ամէն որ խելահասութեան կը ձգտի։

Գ. Զօհրապ

ԽԱԹԱԲԱԼԱՆ
ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ

Վերնագրէս բան մը չհասկցաք կարծեմ, դուք որ Սուն-դուկեանցը չէք ճանչնար. ոչ ալ լսած էք իր այս հրաշակերտը։

Խաթաբալան թատերգութիւն մըն է։ Իր անունէն դատելով անմիջապէս համոզու

բանի խահուէն։ Կը զարմանայի, հաւատացէ՛ք, ասոնց եռանդին և առերեւոյթս անկողմնակալ ոգիին վրայ, և հեռագիրէ կը համոզուէի թէ այլեւս ասոնք դպրոցը պիտի բարեկարգեն։ Զօհրապի Աֆէլը պաշտօնի կոչեցին և ամէնէն առաջ երկու ազորմելիներէն սկսան մաքրել դպրոցը. ասիկա դիւրին էր, բայց աւելի զօրաւոր, արմատացած ցեցեր կային, զորս այդ ոչ-լով կարելի չէր երեւար մաքրել. բարեբաղդաբար անոնք ալ ալուեցան, պիտանի եղածներն ալ անոնց զոհուելով։ Աֆէլը մեծ գործ տեսած էր բայց աւելորդները յոգնած էին բաւական...։ Մեր այս Հոգաբարձուները Թաղ. Վարժարաններու մատակարարութիւնն ալ թաղեցւոց յանձնելով, որոնց կանխաւ մէյմէկ գումար կը տրուէր տարեկան, իր ձեռքը առաւ միայն Աբրահամ Երկսեռ Նախակրթարանի դեկը։ Դասատուները ամբողջ հրաժարեցուցած ըլլալով՝ նոր դասատուներու ոչէք կար. ուստի իրենց պաշտպանելներէն մաս մը պաշտօնի կոչելով իրենց գոյնն ալ դուրս տալ սկսան, ազգ. կալուածները՝(որոնք ամբողջովին ազգ. վարժարաններուն յատկացած են և 300 ոսկի մօտ հասոյթ կը բերեն) սկսան իրենց բարեկամներուն, ազգականներուն վարձու տալ և դրամը տպարիկ թողուլ։ Միւս կողմէ հրաժարեցուցուած դասատուները, որոնք կանխաւ իրարու հետ սոսկալի առելութիւն ունէին, այս անգամ միանալով պարի մը չդէ ծասայելու՝ խարդախ ինչ-ինչին պաշտօնի կոչել կուտան թարգմանչաց ընտելարանի թաղեցիներէն և զայն Նախակրթարանի կը վերածեն. բայց երբ ամիս անցնելէ ետքը տեսան թէ Արմենան Նախակրթարանի Հոգաբարձութիւնը իր դասատուներուն թոչակ կը վճարէ, մէյ-մէյ դիմումներ դիմեցին և Հոգաբարձութիւնը թուլնալով կանխաւ հրաժարեցուցուած դասատուները մէյմէկ ազդեցութեան տակ կը վերահաստատէ իրենց նախկին պաշտօնին մէջ, ամսականի բարդումներով։ Իսկ անդին անմխիթարի արժանիքի տէր և օգտակար հանդիսացող դասատուները կը թողուին անպաշտօն։ Ինչո՞ւ, որովհետեւ քծնիլ չեն գիտեր, «ծառայ եմ»ի մէնէ չունին և մէկ խօսքով պատիւն պահած են։ Զարմանալին հոս է որ, ազգ. վարժարանը այս բաներնեան խառնակութեան ենթարկելէ ետքը, Առաջնորդ Սրբազանին ալ նամակ մը գրեր են, ինչպէս կը տեղեկանանք, ըսելով թէ հիմայ 60—70 ոսկիի անհրաժեշտ պէտք կայ և թէ կը խնդրեն որ իրենց այդքան գումար մը ղրկէ ո և է միջոցաւ՝ դպրոցը բաց պահելու համար՝ եթէ ո՛չ պիտի գոցուի և իրենք ալ պիտի ստիպուին հրաժարիլ։ Արդեօք յիշեալ ոնոռոանական և ոռելոզդ դասատուներու ամսականներու բարդում ըրած ատենին ասիկա չմտածեցի՞ն մեր հոգաբարձուազանները. ըսել է դիտումը ունին որուն արդիւնքը բացորոշ է։ Դուք ալ երթա՛ք բարով. տուժողը սակայն հայ մանուկները եղան։

ԿՈՒՆՆԻԿ ԱՐԵՂԱՑ

ՔԱՂՔԱԿԱՆ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ.—Մատրիտէն կը հեռագրուի ապրիլ 4 թուականով. Պապական նունիպը և արտաքին գործոց նախարարը երէկ գրեթէ միեւնոյն ժամուն Հռոմէն հեռագիր ստացան, որ կը ծանուցանէր թէ Պապը հրամայած էր Բամբոլլա կարդինալին՝ Հռոմի սպանական դեսպանին հաղորդել որ կը փափաքէր իր միջնորդութիւնը կամ իրաւարարութիւնը առաջարկել Սպանիոյ և Մ. Նահանգաց։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Կուլոն այս լուրը հաղորդեց Պ. Սագասթայի։ Երկուքն ալ պայծառ գացին, իմաց տալով պատերազմական, դաղթական և ծովային նախարարներուն որ անմիջապէս խնամակալ թագուհիին քով գան։ Այս վերջինը խիստ ուրախացաւ. Ալֆոնս ԺԳ.ի համար (որուն կնքահայրը Պապն է) Էյոն ԺԳ.ի ցոյց տուած համակրութեան այս նոր ապացոյցին վրայ, և հաւանեցաւ միջամտութիւնը ընդունելու համար իր նախարարներուն գաղափարը։ Նախարարները թագուհիին քովէն մեկնելով, ժողով գումարեցին արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ խմբագրելու համար իրենց երախտագիտութիւնը յայտնող բանաձեւը։

Մամուլը Պապին այս միջամտութիւնը կը վերագրէ՝ վեց օրէ ի վեր Եւրոպական դահլիճներուն և Պապին միջեւ տեղի ունեցած բանակցութենէն։ Միայն Հէրալդս կըսէ թէ Մաք Քինլի նախագահ սկզբամբ ընդունած է Պապին միջամտութիւնը։ Ընդհակառակը, նախարարական թերթերը խորհուրդ կուտան լաւատես չըլլալ՝ մինչեւ որ չգիտցուի թէ Միացեալ Նահանգները վերջնականապէս ընդունած են այս միջամտութիւնը։

Կըսուի թէ Պապը գործած է խնամակալ թագուհիին առաջարկութեամբ, եւ թէ միջամտութեան նպատակն է զինադադար մը առաջ բերել ապստամբներուն հետ. բայց որովհետեւ Միացեալ Նահանգները միջոց չունին զայն ուղղակի ապստամբներուն առաջարկել, և սպանիական կառավարութիւնն ալ պնդելով թէ այդ առաջարկութիւնը ինք չի կրնար ընել, կը կարծուի որ այդ պաշտօնը Բուպայի դահլիճին յանձնուի։ Մամուլին մեծամասնութիւնը, մանաւանդ անկախ և հանրապետական թերթերը ազգային զգացման թարգման կը կանգնին, միջամտութիւնը ընդունելով իբրեւ բարեպատեհ միջոց մը պատերազմէ խոյս տալու, բայց պայմանաւ որ Անտիլեան կղզիներուն վրայ հաստատուն պահուի սպանիական գերիշխանութիւնը։ Առանց ասոր, Բուպայի զինուորականները և ներկայացուցիչները սա՛ կարծիքէն են թէ զինադադարը կրնայ միշտ աւելցնել զինուորական ծախքերը որ արդէն չափազանց են գաղթականութեան համար, և ապէ՛ զատ անկախութեան կուսակիցները իրենց կարծիքները կրնան ծանուցել խաղաղած չորս գաւառներուն մէջ, վասն զի Միացեալ Նահանգները եւ ապստամբները ազատորէն յարաբերութեան պիտի մտնեն ժողովրդին հետ. եւ զինադադարէն ետքը եթէ կարելի չըլլայ սպանիական տիրապետութեան նպաստաւոր համաձայնութիւն մը, կացութիւնը առաջուընէ աւելի աղետալի կ'ըլլայ Սպանիոյ համար։ Ցայտնի է որ, եթէ միջամտութիւնը ամերիկեան յաւակնութեանց գոհացում տայ, Սպանիոյ ներքին քաղաքականութեան համար շատ դժուարութիւններ կրնան ծագիլ։

Ամերիկեան դեսպան զօր. Ռուտֆորտ կը յայտարարէ թէ մինչեւ հիմա Վաշինկթընի կառավարութեան պատասխանը առած չէ Սպանիոյ յիշատակագրին համար։ Այս գիշեր ընդունած հեռագիրները նոր հրահանգներու կը վերաբերին։ Հէրալդի Վաշինկթընի թղթակիցը կը կարծէ թէ Պ. Ռուտֆորտ հրման ընդունած է պատրաստ ըլլալ Մատրիտէն մեկնելու։ Սպանիական հողին վրայ գտնուող բոլոր Ամերիկացիները հրաւիրուած են երթալ տնպիի գաւառներ՝ ուր կրնան պաշտպանուիլ օտար պետութեանց ներկայացուցիչներու, մանաւանդ Անգլիոյ հիւպատոսներուն կողմէ։ Ամերիկայի բոլոր հիւպատոսները հրման ընդունած են Հաւանա երթալ, պատերազմը յայտարարուելուն պէս ճամբու ելլելու համար։

Ո—ՐՊՈՐՊ նոր յայտարարութիւնը.—Ամերիկեան և անգլիական օրաթերթերու մատրիտեան թղթակիցներուն հարցմանց պատասխանելով, Պ. Ռուտֆորտ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ.

Դիւանագիտական պաշտօնիս պարտաւորութիւնները բացարձակապէս կ'արգիլեն ինձ տեսակցութիւն տալ ասոր անոր, կամ ոևէ տեղեկութիւն տալ ինծի յանձնուած դիւանագիտական բանակցութեանց արդի վիճակին վրայ։ Սպանիա եկայ նախագահիս հրամանով Բուպայի խաղաղացումը ձեռք բերելու, ինչպէս նաեւ Սպանիոյ և Մ. Նահանգաց միջեւ յարատեւ խաղաղութիւն մը հաստատելու համար, խաղաղութիւն մը՝ որուն հաստատուն պայմանները ըլլան արդար վարչութիւն մը Բուպայի մէջ և Անդիլեան կղզիներուն մէջ ամերիկեան մեծ շահերուն ապահովուած պաշտպանութիւնը։

Մինչ աշխատեցայ այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար։ Եւ չկրնցուցի վստահութիւնս, երբ կացութիւնը այսօրուան պէս կասկածելի եղած է։ Միշտ կը հաւատամ թէ պիտի հասնինք այդ նպատակին, և չպիտի դադրիմ այս նպատակաւ աշխատելէ արդար և պատուաւոր խաղաղութեան մը համար, բայց եթէ այն ատեն՝ երբ իրօք գոհան թնդանօթները։

Տակաւին հաստատ համոզում ունիմ թէ պատերազմը իր բոլոր սարսափներով կարելի է հեռացնել։ Բուպայի մէջ բաւական արիւն թափուեցաւ. չեմ կրնար հաւատալ թէ ԺԹ. դարու վերջին ժամերը անպատուութեան սպանիա-ամերիկեան կռիւով մը։ Հայրենիքս խաղաղութիւն կը պահանջէ այնպիսի պայմաններով որ այդ խաղաղութիւնը յարատեւ և նպաստաւոր ընեն, և համոզում ունիմ թէ Սպանիա պէտք եղածը պիտի ընէ՝ Բուպայի մասին խաղաղութիւնը ապահովելու համար, վասն զի խաղաղութիւնը ստոյգ կ'ըլլայ արդարութեամբ։»

Սպանիական կառավարութիւնը Պապին միջնորդութեան առաջարկութիւնը փութով ընդունելով հանդերձ, միջոցներ ձեռք առած է երկրին տրամադրելի բոլոր ուժերը չարժման մէջ դնելու համար։ Մատրիտ գտնուող պահնորդներու հրամանատարները, գաւառներու զինուորական հրամանատարները հրման ընդունեցին պատրաստ գտնուիլ առաջին նշանի մը վրայ ծովային ամրոցները երթալու։ Լոկրոնոյի զինուորները Բալէարեան կղզիները գացին։ Նաւերուն նորոգութիւնները փութով առաջ կը տարուին, և կառավարութիւնը անմիջապէս օտար նաւերէն պիտի կանչէ վերջերս գնած նաւերը։ Բաբլոս Ե. յանձնարարակ՝ որ Հավանայի մէջ գտնուէր, մեկնեցաւ այդ նաւահանգիստէն։ Ֆրանսացի ամրոց մը Ջերմանին կերպով ծափահարեց նաւուն մեկնումը։

Թէնէրիֆի մէջ հայրենասիրական պատկառելի ցոյց մը եղաւ և երաժշտական ընկերութիւններ ցուցարարներու կը հետեւէին հայրենասիրական երգեր երգելով։ Սպանիացիք հնչեցուցին նաեւ Մաբէսյէզը ի պատիւ Բաքէն ֆրանսական նաւուն, որ այդ նաւահանգստին մէջ խարսխած է։

Ալֆոնս ԺԳ. չոգենաւը Հավանայի մէջ ձերբակալուած երկու հոգիները Բորոնեը բերաւ, որոնք ամբաստանուած են թէ Բուպայի մէջ օղը պիտի հանէին սպանական Օֆոնէնոթ զրահաւորը։

Մ. Նահանգները.—Վաշինկթընէն կը հեռագրուին թէ Մաք Քինլի նախագահին առողջութիւնը քանի մը օրէ ի վեր խանգարուած է՝ ներկայ պարագաներուն բանակցութիւններէն սաստիկ յոգնած ըլլալով։ Մինչեւ երեք անգամ պատեր է համաժողովին ուղղելիք պատգամագրին պատճէնը։ Նախագահին բժիշկը խորհուրդ տուեր է իրեն՝ կարելի եղածին չափ հանգիստ ընել։ Պ. Մաք Քինլի Մէյնի աղէտքին կարեւորութեան վրայ համաձայն չէ արտաքին գործոց նախարարին։ Զանկ աղացուցանել թէ անոնց է. բայց կ'ուզեցին թէ, երբ Լի-Հունկ-Զանկ յանցաւոր ելլէ, ան պէտք է գլխատուի։

—Շանկայէն կը հեռագրուի թէ հաւանական է որ Լի-Հունկ-Զանկ Եւրոպա ճամբորդութիւն մը ընէ, Բորթ Արթուրը Ռուսիոյ յանձնելուն համար բացատրութիւն տալու։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Ծովային նախարարութիւնը արդէն գործի սկսած է։ Ապպերուեցան երկու զրահաւոր, մէկ մեծ յածուորակ, երկու փոքրիկ յածաւորակ, և երկու թնդանօթակիրներ։ Ասոր համար 100 միլիոն ծախք պիտի ըլլայ։

ԱՆԳԼԻԱ.—Պատերազմական նախարարին որոշմամբ, Սէնտհորսթ դպրոցին բարձրագոյն կարգի բոլոր աշակերտները անմիջապէս զօրաբանակներուն մէջ պիտի տեղաւորուին։ Մուտքի քննութիւնները ընդհանրապէս Ճուլիսին կը կատարուէին սակէց առաջ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Վաշինկթընի ռուսական դեսպան Գասքին կոմս, որ Մ. Բէդրպուրգի կը դանուի, Զարին ներկայացաւ անցեալ ուրբաթ օր։

ԳԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿԸ.—Զօր. Մասսէ՝ որ մասնակցած է Ամերիկայի քաղաքային պատերազմին, ինները զօրաբանակին հրամանատար կարգուեցաւ փոխանակ Փոն Վալտէրսէ կոմսին։ Բլանիճ զօրավար հեծելազօրքերուն Քնիչ կարգուեցաւ։

Վիլհէլմ կայսրը հրամայեց որ այս տարուան ռազմախորհները սովորականէն քիչ փայլով տեղի ունենան։ Վեց զօրաբանակներ միայն պիտի մասնակցին այդ վարժերուն։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՄԵՆԵԼԻՔ.— Իտալական կառավարութիւնը կէս պաշտօնապէս կը հերքէ թէ Մենելիք իտալական պատուիրակին պաղ ընդունելութիւն ըրած ըլլայ։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՊԵԼՃԻՔԱ.—Պելճիքացի չորս զօրապետներ ի մօտոյ Չինաստան պիտի երթան՝ բարեկարգելու համար չինական թնդանօթաձիգները և բերդերը։

ԱԼԶԱՍ ԼՈՐԷՆԻ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ՕՐԷՆՔ.—Ֆրանսական հին երկու գաւառներուն մէջ մամուլին համար 1870էն առաջ գործածուած օրէնքը կը գործադրուէր։ Մինչեւ Գիրմանիոյ ընդհանուր կայսրութեան համար 1874 Մայիս 7ի օրէնքը կը գործադրուի։ Հիմա գերման կառավարութիւնը նոյն օրէնքը պարտաւորիչ պիտի ընէ նաեւ Ալզաս-Լոռէնի համար։

ԳԱՂՏՆԻ ՄԵՆԱՄՍՐՏ ՄԸ.— Անցեալ շաբթու Լոնտոնի Ֆլիթ Սթրիթի ակումբի մը սեղանին վրայ բաւական խիստ վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ ծանօթ օրագրողի մը և սպայի մը միջև, Հնդկաստանի Պարայի հովտին մէջ մղուած պատերազմական գործողութեանց վրայ. զոր կը վարէր Սըր Ուիլիըմ Լոքարթ։ Վէճը կռուի փոխուեցաւ և նախատական բառեր փոխանակուեցան իրարու։ Տեսարանին շատերը ներկայ էին, որոնք զարմացած մնացին, երբ իմացան թէ օրագրողը ապարէզ կը կարդար իր հակառակորդին։ «Ապարէզ կարդալ» մենամարտի հրաւիրելու հոմանիշ է Անգլիոյ մէջ, ուր այդ տասակ կռիւ գաղտնի կ'ըլլայ. եթէ երբեք ըլլայ սակայն. վասն զի մենամարտողներու համար կառավարութիւնը թիապատութեան պատիժներ ունի։ Եւ իրաւունք մենամարտը տեղի ունեցաւ նախատուած օրագրողին բնակարանին մէջ, երկու հակառակորդները ճարտնական դաշոյններով զինուած էին։ Կատաղի ընդհարում մը վերջ, ուր վկաներն ալ կռուողներուն շապ վտանգի կ'ենթարկուէին, սպան գլխէն վերք մը առաւ, որուն համար հիմա կը դարմանուի հիւանդանոցի մը մէջ, և որ կը կարծուի թէ աջ աչքը պիտի կորսնցնէ։ Օրագրողը բաղուկէն վիրաւորուեցաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ.—Առեւտրական ուսուցման միջազգային համաժողովը, որ առաջիկայ ամուն Անվերսի մէջ պիտի գումարուի, արդէն 200է աւելի անդամ ունի։ Տասնի չափ օտար կառավարութիւններ պատուիրակներ պիտի ղրկեն։ Այժմէն ծանօթ են Անգլիոյ, Մ. Նահանգաց, Իտալիոյ, Լիւքսանպուրգի, Ռուսիոյ, Սերպիոյ, Զուիցերիոյ պատուիրակութիւնները։ Ֆրանսա և Նորվէկիա յայտնած են իրենց մասնակցութիւնը։

ԻՏԱԼԻԱ.— Եմմտական և Հանրային Շինութեանց նախարարները Միլանի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցան Իտալիոյ քանի մը գաւառներուն ներկայացուցիչներուն հետ. այս տեսակցութեան միջոցին կատարեալ համաձայնութիւն գոյացաւ Սիցիլիոյի փոպուղին չինելու համար։ Այս մասին անմիջապէս պէտք եղածը պիտի հաղորդուի Զուիցերիոյ։

ՊԷՆՃԻԹԱՑԻ ԹԱԳՈՒՀՈՐԸ.— Էնոբոյ թագաւոր, որ յանձնաժողովի կը ճամբորդէ, Ապրիլ 4ին Քլէֆոնթէնն գրասանասով Վիլֆռանչի նաւահանգստոյն հասաւ։ Ալբ-Մաուրիսի ֆրանսական կառավարիչ Պ. Լոռու յանուն ֆրանսական կառավարութեան բարի գալուստ մաղթեց Էնոբոյտ թագաւորին։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Նաւային սպայ Պրաուսը հրամանատար, որ քանի մը օրէ ի վեր Հռոմ կը գտնուի մարտանաւեր գնելու համար, մինչեւ հիմայ չէ կրցած յաջողիլ իր ձեռնարկութեան մէջ։ Թէև իտալական պետութեան համար շատ նպաստաւոր առաջարկութիւններ ըրած է, բայց իրեն պատասխանուեցաւ թէ առանց խորհրդարանին արտօնութեան կարելի չէր ոևէ նաւ դուրս հանել իր իտալական նաւատորմիզէն։ Նոյն իսկ երբ խորհրդարանը գումարուի, դժուար է որ միջազգային ներկայ պարագաներուն մէջ նաւ ծախուի։ Պրաուսը հրամանատար եկած է վաճառականական նաւեր գնելու աշխատիլ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնքէն առնուած լուրերու նայելով, փոխադարձութեան մուրհակները մինչեւ որ հրապարակ ելլան Պ. Զայմիս, եմմտական նախարար Պ. Սթրէյթը թող չպիտի տայ որ հրաժարի։ Հաւանական է որ Պ. Սթրէյթի յաջորդէ Պ. Դարբաքոս։ Ծովային նախարար հրաժարեալ Հաճի Բիրեաքրի պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Ներքին դործոց նախարար Պ. Դոռբաս։

—Երկկոս թագաւորը սա յայտարարութիւնը ըրած է երեսփոխանի մը. «Այս պարագայիս մէջ նախարարական տագնապ մը չպիտանայ վնասակար է։ Այսօր կառավարութիւնը լուսիւն և խոհեմութիւն պէտք է ցոյց տայ Եւրոպական տերութեանց։ Ստոյգ աղբիւրէ ստացած տեղեկութեանցս նայելով նախարարական տագնապը կառավարութեան շահերուն մեծապէս պիտի վնասէ և պարզապէս խել մը վտանգաւոր հետեւանքներ պիտի ունենայ։»

—Աթէնքի թերթերէն մէկը Ճուանատանի քաղաքական մարդոց արդի վիճակին համար հետեւեալը կը գրէ. «Խորհրդարանը 207 անդամ ունի. ասոնք ութը կուսակցութեան բաժնուած են, Տելիանիի, Տելիեորկիի, Բալլիի, Դարբաքոսի, հանգուցեալ Թրիքուբիի կուսակիցներուն, կոմս Թէոթոքիսի և վերջերս նոր կուսակցութիւններ կազմող Սոթիրոպուլոսի և Թիլանէքոսի կուսակցապետութեամբ։

—Մարտ 19ին Աթէնքի բոլոր դեսպանները այցելութիւն տուին նախարարապետ Պ. Զայմիսի։ Օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյ մէկ ժամէ աւելի տեսակցեցաւ Պ. Զայմիսի հետ։

ՄԵՐ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԹԻՒԸ

Կ. Պոլսոյ, գաւառներու և արտասահմանի մեր այն բաժանորդները որոնք կ'ուզեն մեր Ծաղկազարդի բացառիկ թիւը ունենալ, պէտք է փոխարէնը ղրկեն մեզի։

Այս բացառիկ թիւը ձեռքէ պիտի ծախսուի ՄԻԱՅՆ հարիւր փարայի։ անոնք որ կ'ուզեն տասը և քսան դրուշնոց լաւագոյն թղուղթի վրայ եղած տպագրութիւններէն ստանալ, պէտք է ուղղակի մեր խմբագրատունը դիմեն։

Բոլոր անոնք որ մեր բացառիկ թիւին համար արդէն ստորագրուած են և բաժանորդ են թերթին, պէտք է դիմեն խմբագրատուն, իրենց տրուելիք թերթերը ստանալու համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՏՐԻՏ 7 Ապրիլ.—Ֆրանսական դեսպան Պ. Բաթէնոթը Մատրիտի ամերիկեան դեսպան Պ. Ռուտֆորտի հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

—Գապրա գործակալութեան նայելով խաղաղութեան յոյսերը կը հաստատուին։ Բուպայի զինադուլին պայմաններու և ձեւի մասին որոշում մը տրուած է։ Զինադուլին պատճէնը պաշտ. լրագրին մէջ վաղը կամ միւս օր պիտի հրատարակուի։

—Ամերիկեան դեսպան զօր. Ռուտֆորտ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կուլոնի մասնաւոր նամակ մը գրելով, խնդրած է որ վերջին որոշումները այս դիշեր հաղորդուին իրեն։ Մէկ քանի թերթեր դեսպանը պիտի մեկնի կ'ըսեն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հաւանայի ամերիկեան ընդհ հիւպատոսը Պ. Լիւ և բազմաթիւ ամերիկացիներ Մասոֆրի չոգենաւով մեկնած են Հավանայէն։

ԱՇԽ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 8 ապրիլ. — Խորհրդարանին մէջ Պ Պալֆուր ըսաւ թէ ամէն բան պիտի ընենք սպանո-ամերիկեան պատերազմին առաջքը առնելու համար։

—Լաւատեղեակ աղբիւրէ եկած տեղեկութիւններ կը հաստատեն թէ Ճարոն կը պատրաստուի Հավանայի կղզիներուն տիրել, օգուտ քաղելով սպանո-ամերիկեան դժուարութիւններէն։

ԺԸՆԵՎ.—Երեսփոխան մը Պ. Ճոյս, որ ծանօթ է իր արտաքոյ գաղափարներով, կառաջարկէ անանուն ընկերութիւն մը կազմել 20 միլիոն տոլար դրամ գլխով։ Ընկերութիւնը այս գումարէն 400 տոլար պիտի վճարէ ամէն սպարիացի դինուորի՝ որ դասալիք ըլլալ և ապստամբներուն բանակին միանալ ուզէ։ Այս կերպով 40,000 դինուոր կը պակսին 16 միլիոն ոսկիով, սպանիական բանակին ուժը կը կոտրի և առանց արիւնահեղութեան Բուպայի խաղաղութիւնը կը վերահաստատուի։

ՀՌՈՄ.—Պապը Խնամակալ թագուհիին հեռագիր մը ուղղելով, թախանձագին և պերճախօս բառերով զինադուլ մը կը խնդրէ Բուպայի համար, եթէ ոչ քաղաքական, գոնէ մարդասիրական նպատակով։

—Բարձր ազդեցութեանց տեղի տալով, Գերմանիոյ կայսրը, որ կը վարանէր միւս պետութեանց առաջարկել սպանո-ամերիկեան կռուին միջամտելու համար, որոշեց միանալ միւսներուն հետ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Ամերիկեան դեսպանը յայտարարեց թէ վա՛ռք Աստուծոյ, խաղաղութիւնը ապահովուած է։

—Ֆրանսայի դեսպանը արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.—Երեք նոր չինական նաւահանգիստներ բացուեցան եւրոպական վաճառականութեան առջև. ասոնք են, Ճունինկ Ֆու, Սա Զէուս-Ֆու և երրորդ մը, որուն ուղղագրութիւնը ճիշդ չգիտցուիր։

—Երէկ կումարուեցաւ Զոլայի անուանարկած պատերազմական ատեանը և որոշեց դարձեալ դատ բանալ անոր դէմ։ Ատեանը փափաք յայտնեց նաև որ Պ. Զոլայի անունը ջնջուի Պատուոյ Լէգէոնի կարգէն։

ՍՈՖԻԱ.—կը ծանուցուի թէ Ֆերտինանտ իշխան որոշած է ի մօտոյ Հռոմ երթալ, Լէոն ԺԳ. Պապին հետ հաշտուելու համար։

ՊՈՒԻՐԻԵՇ.—Սթուրձայի դահլիճը հանգամանք ընդդիմադիր կուսակցութեան ջանքերուն երմտացոյցը քուէարկել տուաւ խորհրդարանին։

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Կը կարծուի թէ Մաք Քինլի նախագահ սինչև ԲՇ. կամ ԴՇ. չպիտի կրնայ պատասխանել պետութեանց դիմումներուն։

ՄԵՐ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԹԻՒԸ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԹԻՒԸ

	Ղրշ.
Բարթուղիմէոս Արճեպիսկ. Զամչեան	40
Եկեղցկս.մը(Տ.Հ.Գիրբեճանի մրջոցաւ)	60
Մկրտիչ Սպիսկ. Վեհապետեան	20
Գեորգ Սպիսկ. Երեցեան	100
Խնարով Վրդ. Պէհրիկեան (Տրապիզոն)	20
Կեդր. վարժարանի աշակերտները	159
Վահան Հ.Ֆ. Էսաեան	100
Սարգիս » Ճ. Դարակիոզեան	100
Սպանդարեան վրժնի.աշակերտուհիները	80
Թոփալեան Եղբարք	60
Գրիգոր Հ.Ֆ. Շամանճեան	54
Գալուստեան-Թարահեան (Թօսսբոյնի)	54
Մ. Հ.Ֆ. Մ.	40
Նեռսես եւ Սեռովբէ Հ.Ֆ. Կիւլպենկեան	40
Զարդարեան Գրատուն	27
Պալեցց Գրատուն	27

Տիկիններ եւ Օրիորդներ

Աղաւնի Ճ. Էմմէճեան		20
Աշխեն Գազմանեան		20
Ագապի Ս. Կիւլպենկեան		20
Մանիկ Եազըճեան		20
Նեմզուր Մէլիքեան		20
Սօֆի Ա. Քալանդարեան		20

Ա. Թէրէմէզեան	Հ.Ֆ.	Եղբարք	20
Ազնիւ	»	Տ. Անարոնեան	20
Ասուածատուր	»	Մէրճիմէճեան	20
Արամ	»	Դարամանեան	20
Արիս	»	Իճնիճեան	20
Արշակ	»	Մէրճիմէճեան	20
Արշակ	»	Շմաւոնեան	20
Արտաշես	»	Մկրտեան	20
Աւետիս	»	Գոլոլեան	20
Աւետիսեան	»	Եղբարք	20
Գասնիկ	»	Ասուածատուր	20
Գարեգին	»	Մ. Թաւրճեան	20
Գրիգոր	»	Էվրեճեան	20
Տոգթ. Գրիգոր	»	Ճէրաճեան	20
Գրիգոր	»	Մէլիքսոսեան	20
Զարեհ	»	Ղ. Զօփուրեան	20
Իսրայէլ	»	Աւագեան	20
Լուսաւորչեան	Վրժնի.	Բարձ. Կարգ	20
Լեւոն	Հ.Ֆ.	Բանիկեան	20
Լեւոն	»	Գարագաշեան	20
Խաչատուր	»	Էրէճկեան	20
Տոգթ.	»	Խնդիրեան	20
Մ.	»	Գրնանեան	20
Մուգուս	»	Խիւսավերեան	20
Մայր Վրժնի.	բարձ.	կարգ	20
Միքայէլ	Հ.Ֆ.	Պապեան	20
Մկրտիչ	»	Գազանճեան	20
Մնցիկեան	»		20
Ց.	»	Գ. Կիւմիւճեան	20
Ճ.	»	Ճ. Ի.	20
Ցակոբ	»	Լոյս Պարոնեան	20
Ցարութիւն	»	Իճնիճեան	20
Ցարութիւն	»	Սիմոնեան	20
Ցովհաննես	»	Թորոսեան	20
Ցովհաննես	»	Տ.Արիստակէսեան (խոնարար)	20
Նշան	»	Տիւզճնճեան	20
Ոսկի			20
Պետրոս	»	Գոլոլեան	20
Վահան	»	Կիւմիւճեան	20
Վահան	»	Պապեան	20
Օր. Ցուլեանի	Սարգիսեան (Ֆիլիպէ)		15

Տիկիններ եւ Օրիորդներ

Մարգարիտ	Միհասեան	10
Պեսդրիս	Պետրոսեան	10
Օր. Ն.	(Դաբգիւրեան)	10
Պայծառ	Տ. Դասպարեան	10

Անոն	Հ.Ֆ.	Գալփարճեան	10
Առաքել	»	Քեշիշեան	10
Արսեն	»	Պեշիկեան	10
Գրիգոր	»	Սարքիսեան	10
Գրիգոր	»	Տ. Դասպարեան	10
Գ. Ս.	»	Վարդանեան Եղբարք	10
Եղնիկ	»	Մնճիկեան	10
Երանոս	»	Տ. Առաքելեան	10
Թերզեան-Մարեան	Հ.Ֆ.		10
Խաչատուր	Հ.Ֆ.	Գոնտրանճեան	10
Հ.	»	Հէրիմեան	10
Հրանդ	»	Ս. Սարգիսեան	10
Մագուս	»	Նարկիլճեան	10
Մագուս	»	Գ. Ս. Եաղուպեան	10

2096

Փոխադրեալ		2096
Մատաթիա	Է.Ֆ. Տ. Դասպարեան	10
Մարտիրոս	» Շիրինեան (Օրտու.)	10
Մելգոն	» Տիլպէրեան	10
Միհրդաս	» Տեմիրճեան	10
Մովսես	» Գարագաշեան	10
Մուշեղ	» Պողիկեան	10
Յակոբ	» Զաքարեան	10
Յակոբ	» Զաքիեան	10
Յակոբ	» Փիլիճեան	10
Յակոբոս	» Ալպէկիեան	10
Յարութիւն	» Անդրէասեան	10
Յարութիւն	» Խանճեան	10
Յարութիւն	» Խաչերեսեան	10
Յարութիւն	» Սվանճեան	10
Յովհաննէս	» Տ. Դասպարեան	10
Յովհաննէս	» Պինեաքեան	10
Յովսեփ	» Ռափայէլեան	10
Շահին	» Շահինեան	10
Շնորհիկ	» Տ. Դասպարեան	10
Ոմն		10
Ոմն		10
Պ.	» Գաբրիելեան	10
Պօղոս	» Միհասեան	10
Սարգիս	» Յովհաննէսեան	10
Սարգիս	» Սարգիսեան	10
Սեդրակ	» Քալըճեան	10
Սեթիան	» Տումանեան	10
Տիգրան	» Քեչիչեան	10
Ալիխան	Է.Ֆ. Հինտիան	5
Եանի	» Սիմոնիտիս	5
Երուանդ	» Էպէեան	5
Հերեքիկ	» Պօյանճեան	5
Յակոբ	» Մարտիրոսեան	5
Յակոբ	» Շուշանեան	5
Մնի. Յակոբ	» Պէրպէրեան	5
Ներսես	» Սրմամբեան	5
Վահան	» Սրվանճեան	5

ՎԵՐՋԻՆ ՊԱՀՈՒՆ ՍՏԱՑՈՒԱԾ

Աւեթաբեր՝ շաբաթաբերք	108
Մարտիրոս Է.Ֆ. Լուքեան	40
Յարութիւն » Մեհեմգուլի	30
Մինաս » Ծպէան	20
Յակոբ » Ա. Աբպիեան	20
Դրիգոր » Կիւմճեան	10
Նազարէթ » Խաչերեան	20
Եսմանուել » Եսպեան	15
Վահէ » Դ. Զօփուրեան	10
Յակոբ » Աբօյեան	10
Գառնիկ » Գափամանեան	10
Ոմն	5
Ոմն	5
	2724
Մեր նախորդ ցանկերէն	5822
Համագումար	8546

Այս գումարին վրայ պէտք է աւելցնել Իզմիր Սմբատ Է.Ֆ. Քէսէճեանի ձեռքով հաւաքուած 530 ղրուշ, եւ նոյն քաղքին մէջ մեր գործակալ Կ. Մանճեանեան Է.Ֆ.ենտիի ձեռքով հաւաքուած 340 ղրուշ. նոյնպէս Զօրլուի Թաղ. Խորհրդին կողմէ ղրկուած 652,50 ղրուշ, Պարտիզակ հաւաքուած 190 ղրուշ. Առաքազար ստորագրուող նուիրատուներու Բ. ցանկ մը 656 ղրուշի և Պուսայի մէջ հաւաքուած 140 ղրշ.ի երկրորդ ցանկ մը։ Բոլոր այս ցանկերը պիտի հրատարակենք յաջորդաբար։

Վերջին պահուն ստացանք Կէյվէ Դրնճբարէն, Կարապետ Է.Ֆ. Շամլեանի և Պօղոս Է.Ֆ. Տէրիրմէնճեանի ձեռքով 562 ½ ղրուշի ցանկ մը. Կէյվէի Օրթագիւղէն Տոքթ. Բ. Փափազեան Է.Ֆ.ենտիի ձեռքով 405 ղրշ. նոյնպէս Տէտէաղաճէն Ո. Քօսիմանեան Է.Ֆ.ի ձեռքով 77,50 ղրշ։

Այս կերպով մինչև հիմայ հաւաքուած և ստորագրուած ընդհանուր գումարը կը հասնի 12,099 ½ ղրշ.ի։

ԱԶԳԱՅՔԸ

Այժմ. Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ այցելութիւններ տուաւ Ներքին և Արտաքին գործոց նախարարներուն, ինչպէս նաև Բազ. Ժողովի Ատենապետ Տատեան Յարութիւն բաշայի և այս պատճառաւ Ազգ. Պատրիարքարան չկրցաւ երթալ։

—Բաղչի Առաջն. Տեղապահ Տէր Եղիշէ Մ. Վ. Զիլինկիրեան գրած է Ս. Պատրիարքին թէ տեղւոյն բոլոր վանքերը առանց տեսչութեան երեսի վրայ մնացած են. վերջապէս բանակցեցայ կըսէ յիշեալ վարդապետը, Լիմ և Կուց անապատներու, ինչպէս նաև Վանայ վարդապետներուն հետ որ գան Բաղէշի վանքերուն մէջ աշխատին և հսկողութիւն ընեն. սակայն կարելի չեղաւ. հետևապէս կը խնդրէ Ս. Պատրիարքէն որ կարելին ընէ վարդապետներ յատկացնելու՝ Բաղէշի վանքերուն վրայ պէտք եղած հսկողութիւնը ընելու համար։

—Կարնոյ Առաջն. Տեղապահ Տէր Զաւէն Մ. Վ. Բաբերդէն անցնելու ատեն տեղւոյն վրայ քննութիւն մը կատարած և արդիւնքը տեղեկագրած է Ս. Պատրիարքին, ուրկէ կը տեղեկանանք թէ Բաբերդի մէջ չատ մը որբեր կան, որոնք առանց դպրոցի վողոցներու մէջ կը դեգերին, և թէ գտնուած դպրոցին ալ ախոռէ մը տարբերութիւն չունի։

Տ. Զաւէն վրդ. Ս. Պատրիարքին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Բաբերդի այս տխուր վիճակին վրայ։

—Գեր. Տ. Վահրամ եպիսկ. Մանկունի Էջմիածնի Դէորգեան ճեմարանի 25ամեակի առթիւ ձեռնարկած է գրել պատմութիւնը ճեմարանի բոլոր այն դէպքերուն, որոնց ինք ժամանակակից և ականատես եղած է։

—Երուսաղէմայ Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Դէորգ Սրբազան Երէցեան վաղը պիտի պատարագէ Մայր եկեղեցիին մէջ։

—Մեր համակրելի աշխատակից ծանօթ հրապարակագիր Գալուստ Էֆ. Անդրէասեան՝ Ռոտոսթոյի Ս. Թաղաւոր Թաղի երկաթ. վարժարաններուն տնօրէն կարգուած ըլլալով, այսօր կը մեկնի իր պաշտօնատեղին։ Տարակոյս չունինք թէ Անդրէասեան էֆ. պիտի կրնայ օգտակար պաշտօնավարութիւն մը ունենալ այդ վարժարաններուն մէջ, ուր 600է աւելի աշակերտներ կը յաճախէին ասկէ առաջ՝ և վերջ պիտի գտնեն դպրոցական խնդրէն յառաջ եկած վէճերը, որոնք վերջին ամիսներուն խանդարեցին Ռոտոսթոյի կրթական գործը։

—Ուսումնական Խորհրդի նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Բերայի Սրբհստանոցին մէջ, ատենապետութեամբ Տքթ. Վ. Թորգոմեան էֆէնտիի։

1. Խորհուրդը Բազ. Ժողովի յանձնարարութեան համեմատ իր վերջին նստին մէջ պաշտօն յանձնած էր իր անդամներուն այցելել Ս. Փ. Որբանոցը, Դալաթիոյ կեդր. վարժարանը և մայր. աղաքիս թաղային միւս նախակրթարաններ, կատարելու համար կայս. վարժարաններ ղրկուելիք 25 ուսանողներու ընտրութիւնները։

Խորհուրդը իր երէկի նստին մէջ կատարուած ընտրութիւնները վերջնապէս հաստատելով, որոշեց ցանկը յատուկ պաշտօնագրով մը ներկայացնել Այժն. Ս. Պատրիարք Հօր։

2. Խորհուրդը հարկ տեսնելով վերահաստատել իր նախկին կարգադրութիւնը՝ կրթական տեսչութեան մասին՝ վերջնապէս որոշեց առ այժմ երկու կրթական տեսուչներով բաւականանալ և այդ մասին ծանուցանել Թաղ. Խորհուրդներու դպրոցական շրջանակներուն նոր բաժանումը և կրթական տեսուչներուն անունները, որոնք են՝ Պարգեւ Է.Ֆ. Մարկոսեան և Յովհան Է.Ֆ. Փալագաշեան։

Ա. ՇՐՋԱՆԱԿ.— Կրթական Տեսուչ Պարգեւ Է.Ֆ. Մարկոսեան.

1. Բերա, 2. Բանկալթի, 3. Ֆէրի գիւղ, 4. Տօլապ տէրէ, 5. Դալաթիա. 6. Պէշիկթաշ, 7. Օրթագիւղ, 8. Գուրուչէշմէ, 9. Ր. Հիսար, 10. Պոյաճը գիւղ, 11. Սթէնիա, 12. Եէրի գիւղ, 13. Պէյիւքտերէ, 15. Պէյքոզ, 16. Դանտիլի, 17. Գուզկունճուք. 18. Իսկիւտար (երեք թաղեր) 19 Այէմ տաղի։

Բ. ՇՐՋԱՆԱԿ.—Կրթական Տեսուչ Յովհան Է.Ֆ. Գ. Փալագաշեան.

1. Կէտիկ բաշա, 2 Գում գաբու, 3 Գում գաբուի դուրս, 4 Եէնի գաբու, 5 Սամաթիա (Ս. Գէորգ), 6 Նարլը գաբու, 7. Եէտի գուլէ (Ս. Փ. Որբանոց) 8. Սամաթիա (Ս. Յակոբ) 9. Էթ Մէյատան, 10. Մաքրի գիւղ, 11. Սան Սթէֆանօ, 12. Գարակէօմրիւկ, 13 Էյուպ, 14. Խասգիւղ, 15. Պալաթ, 16. Դսսրմիրաշա, 17. Գաստ գիւղ, 18 Գարթալ, 19. Գընալը կղզի։

3. Ուշադրութեան առաւ Ս. Փրկչեան Որբանոցի կրթական խնամակալութեան մը կազմութեան խնդիրը, և որոշեց՝ Զատիկէն ետքը այս մասին խորհրդակցութիւն մը կատարելու համար խառն նիստ մը ընել վարչական Յանձնաժողովին հետ։

4. Բաղէշի ազգային աղբատ նախակրթարաններու համար դաս. գիրքեր խնդրուած ըլլալով, այդ խնդիրը յանձնեց Գրենական Յանձնաժողովին կարեւորը գործադրելու համար։

5. Ուշադրութեան առաւ Կրթական Տեսուչ Փալագաշեան էֆէնտիի կողմէ ներկայացուած մէկ քանի տեղեկագիրները. վերջին նստին մէջ իրեն յանձնարարուած խնդիրներու վրայ, և անոնց մասին կարեւորը տնօրինեց։

Յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 10, Ուրբաթ. ժամ 2½ին Բերայի Սրբհստանոցին մէջ։

Ա.Զ.Դ.

Թաղիս ժողովրդեան փափաքանաց համաձայն և Այժն. Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ Գեր. Նորագան Տ. Գէորգ Եպիսկ. Երէցեան՝ Փախանորդ Ս. Երուսաղէմի, Մաղազարդի կիւրակէ երեկոյէն սկսեալ, Աւագ շաբաթի և Ս. Զատիկի օրերը Ս. Եկեղեցւոյս մէջ պիտի պաշտօնավարէ ի հոգւոյս մխիթարութիւն ժողովրդեան, զոր ի գիտութիւն կը ծանուցանենք։

Թաղական Խորհուրդ

Վ. Ադենպէրէ	Ադենպէր
Մ. ՃԳՆԱՒՈՐԵԱՆ	Պ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

Թաղ. Խորհրդարան Սամաթիոյ

Ս. Գէորգ Եկեղեցւոյ

97/28 Մարտ 54

ՄԵՐ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԹԻՒԻՆ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Ս. ԻԹԻԹԻՃԵԱՆ	Հիւանդանոցի խնդիր
ՍԻՊԻԼ	Իսկալը (Հերքուած)
Ց. Ա.	Օտարինը ու մերը
ՆՆՏ	Պզտիկ տոմսեր
Ե. ՄՐՄՐԵԱՆ	Անձուկի (Արմաշի հրեշտակները)
Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ	Նոճին (Հերքուած)
Դ. ՄԻՆԷՃԵԱՆ	Խաչը
ԿԱՐՕ	Մոմը (Հերքուած)
Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ	Ծուռուն վրայ (Հերքուած)
ՏՈՔԹ. ՄԱՍԻՍ	Դիեցիկ մանուկներ
ՄՇԵՑԻՆ	Դաղաքանի Մասիս Աղքար
Ե.Տ.ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ	Զոհանչը
Ա. ՀԱՐԻՆՅ	Ամպրուազ Թօմա եւ իր Միհեսնը
Ս. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ	Դասակաանճեռու թարգմանութիւնը (Օսմ. գրականութիւն)
ԳԱՍՊԱՐ	Նկարճանուկ
Դ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ	Կեանք մը
Զ. ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ	Մեր Որբանոցը
ՍԻՊԻԼ	Մատկազարդի լիճատակ
Գ. ԶՕՀՐԱՊ	Թիքեռնիկներ
Հ. ԱՍԱՏՈՒՐ	Նիկողոս Զորայեան, առաջին տարիներ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Դառնիկ Է.Ֆ. Եալտըճեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնք եղած են Հիւանդանոցիս Մեծ. Տեարք

Աստուածատուր Է.Ֆ.	Մէրճիմէկեան 108
Նազարէթ »	Էրմէնեան 108
Կարապետ »	Զամուռճեան 108

Հանրագիտակի չորրորդ թիւը ստացանք. ահաւասիկ բովանդակութիւնը.

Միհրան Յովհան Նէսեան՝ Ծուռգարանական բառարան. — Գառնիկ Բարունակեան՝ Հայ լեզու. — Բարոյ՝ վարագոյրի ետեւէն. — Ն. Թաքմիզեան՝ Ժողովրդական իրաւաբանութիւն. — Վ. Թովմասեան՝ Լաւոյ ամուսնութիւնը. — Ն. Պերճ՝ Անքուն աչիւն. — Դ. Բալատ՝ Պարտիզպանակն, Գառնասուկ և խուրդ. — Աբաքսի՝ Առտին տնտեսակաց. — Տանտիկինը՝ Խեցեի բաքի։

Հատը 40 փարայ է

Հնորհեալ Հուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔ

Երէկ, ուրբաթ, մեծ չքով տեղի ունեցաւ Սէլամլըքի արարողութիւնը։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մէջ բաղմած Համիտիէ մզկիթը գնաց, եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ յետոյ միեւնոյն չքով կայս. Պալատ վերադարձաւ։

—Սէլամլըքի արարողութիւնը դիտելու համար մասնաւոր հիւրասենեակին մէջ կը գտնուէին Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա, Ա. Թարգմանին և դիւանագիտական կցորդին հետ, Շուէտ-Նորվեկիոյ դեսպան կոմս Մոթիմպօք, Պուլկարիոյ գործակատար Պ. Մարքոֆ Ա. քարտուղարին հետ, Դերմանիոյ դեսպանատան Ա. թարգմանն Պ. Թէսթա, օսմ. Պանքային տնօրէններէն Պ. Օպուանօ և Բանճիրի պէյ, Աւստրիոյ դեսպանատան դիւանագիտական կցորդը, Յունաստանի դեսպանատան Ա. Թարգմանը և պատուիրակ Պ. Սլէֆանու, պարսկական դեսպանատան Թարգման Մէհէմէտ Ալի խան, Աւստրիոյ Կայսեր սենեկապետներէն Պ. Քիֆալօ և ուրիշ 200ի մօտ օտարականներ։

Ներկաներէն ոմանք Վեհ. Սուլթանին մեծարանքներուն արժանացան սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ

Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ կայս. արքունութեամբ Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա նոյն տէրութեան Էտիրնէի ընդհ. հիւպատոս Պ. Սալվէսթրէլլիի հետ, որ Պոլիս կը գտնուի, ոչ պաշտօնապէս Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան։

—Կրետէի չքաւոր հիւանդներուն համար 31 կտոր դեղ պիտի գնուի Նուազուրդի ձեւով. անոնք որ կ'ուզեն հանկնալ դեղերուն տեսակը և քանակը և կանխավճար մը ընել, պէտք է դիմեն կրթական նախարարութեան պաշտօնական մէջ կազմուած Կրետէի կարօտեալներու նպաստամատոյց յանձնաժողովին, Մարտ 28ի շաբաթի օրը։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ.—Երէկ Եբերզի Բարեգործական Շուկան այցելեցին Ապտուլլահ բաշա, Էվրոֆի նախարար Ղալիպ բաշա, Մեծ Եպարքոսութեան խորհրդական Թէվֆիգ բաշա, կայս. Բ. զօրաբաժնին հրամանատար Շեվքէթ բաշա, Տքթ. Թէյֆի բաշա, Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նուռատունկեան Գաբրիէլ էֆ. Հանր. Պարտքի վարչութենէն դրաշ. մաթուղթի և մետաքսի ճիւղին տնօրէն Դատրի պէյ, Սպանիոյ դեսպանը և Ա. Թարգմանը, Իտալիոյ դեսպանը Ա. Թարգմանին հետ, Արեւելեան երկաթուղիներուն տնօրէն Պ. Կրոսկոյզ աղջկանը հետ և ուրիշներ։ Շուկային երեկուան վաճառումը 250 ոսկի եղաւ. մուտքի հասոյթը 2000 ղրշ։

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒ ՆԵՐՈՒՄ.—Վեհ. Կայսեր մատուցուած աղերսագրի մը վրայ, Ն. Վեհափառութիւնը հրամայեց Նայիմէ իշխանուհիին ամուսնութեան առթիւ ազատ արձակել Սելանիկի և Սիրոզի բանտերէն խումբ մը Պուլկար բանտարկեալներ, բացի անոնցմէ որ մասնակցութիւն ունեցած են Ռոսովայի դէպքերուն մէջ։ Կայս. ներումին արժանացող բանտարկեալները իրենց հոգեւոր պետերուն ներկայութեամբ կառավարական պաշտօնատան մէջ երդում ըրին թէ այսուհետեւ բարձրագոյն հաճութեան հակառակ ընթացքի մէջ չպիտի գտնուին ու չպիտի հեռանան հաւատարմութեան ճամբէն։

ԿՐԵՏԷ.—Գէորգիոսոպոլսոյ Պէրթի կը հեռագրեն թէ ռուսական Ալեքսոնդր նաւը Օռէսայէն ճամբայ ելած է դէպի Կրետէ, կարօտեալներուն բաժնուելիք ալիւրները տանելու համար։

ՆՈՐ ԹԵՐԹ.—Շէրիի դատաւորներու ընտրող յանձնաժողովին քարտուղարներէն Սիրէթ էֆ. Պէպպէ անուն շաբաթաթերթի մը հրատարակութեան արտօնութիւնը խնդրած է։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԸ.—Պետական Խորհուրդը որոշեց որ Ապահովութեան մնտուկի վարչութեան արկղակալութիւնը ստանձնող պաշտօնեան 5000 ոսկի հարստութիւն ունեցող երաշխաւոր մը ցոյց տայ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ.—Պոլսոյ գերմանական դեսպանատունը Երուսաղէմի Բէթլէհէմ գիւղաքաղաքին մօտ գտնուած հողի մը վրայ, որ Երուսաղէմի բարեգործական ընկերութեան կը պատկանի, օսմ. հպատակ մանչ որբերու համար որբանոց մը չիներելու արտօնութիւն խնդրած էր. կայս. Իրատէ մը շնորհեց այդ արտօնութիւնը։

ՕՏԱՐ ԶԱՓԵՐԸ.—Պետական Խորհուրդը որոշեց որ օտար երկիրներէ եկած բոլոր չափերուն վրայ մաքսատուններուն մէջ պտղոյ զարնուի։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.—Կայս. Իրատէ մը արտօնեց Էսիրէնի մէջ Պուլկար նախնական վարժարանի մը բացումը։

ԻՇԽԱՆ ՄԱՎՐՈՒՐՈՐՏԱԹՕ.—Գասնոնիէնօ-Էոլիս բալորովին կը հերքէ թէ իշխան Մավրոգորտաթօ պիտի քաշուի դիւանագիտական ասպարէզէն, իր թոռանը մահուան վրայ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Մարտ 24ին ժամը 6ին 2 վարկեան մնացած և իրիկունը ժամը 11ին ատեները Բէօթահիյ մէջ երկու անգամ երկրաշարժի զարաւոր ցնցումներ զգացուեցան, առանց մեծ պատճառելու։

ՊԱՆԻ ԺԷՆԷՌԱԼ ՕՒԻԱՆԹԱԼ.—Աջցեալ օր Շանժ-է-Վալէօռ դրամատան ընկերութիւնը ընդհ ժողով գումարելով, հակառակ անդամներէն մէկ քանիին առաջարկութեան, որ ընկերութիւնը լուծուի, որոշած էր ընկերութեան պայմանաժամը 25 տարի երկարաձգել և այսուհետեւ գործել «Պանք ժէնէռալ Օռիանթալ» անուանեն տակ, կանոնագրութեան մէջ բարեփոխումներ մտցնելով։ Ընկերութիւնը, որուն դրամագլուխն է հիմա մէկ միլիոն անգլ. ոսկի, հետեւեալ ուժքը գործերով պիտի զբաղի.

Այժմէն տեսակ գեղչի գործողութիւններ. ուրիշ ընկերութիւններու կողմէ ստացուած մեծաչնորհներու մասնակցութիւն. յարմար տեսնուած գործերու համար իր հաշուին մեծաչնորհներ ձեռք բերել. Փոխատուութեան գործողութիւններ. Փոխառութեան գործողութիւններ Շարժուն կալուածներու փոխարէն դրամ փոխ տալ. Անշարժ գրաւներու գործողութիւններ. Պանքներու վերաբերեալ ուրիշ պարզ գործեր։

Ընկերութեան կանոնագրին մէջ մտցուած բարեփոխումները առեւտրական նախարարութեան ներկայացուցեցան, ուրկէ Պետական Խորհուրդին կը զրկուին քննելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆԸ.— Երէկ գրած էինք մաքսային պաշտօնեայի մը ֆրանս. նամակատան ցրուիչին ձեռքէն գրաւած առարկաներուն խնդիրը։ Դրաւումը ընող Մուսթաֆա էֆ յայտարարած է թէ 15 օր առաջ խնդրած ըլլալով թէ այդ գոհարեղէնները եւրոպական կառխումբով պիտի գան, պէտք եղած տեղը իրողութիւնը յայտնած և հրաման ընդունած էր գրաւելու զանոնք։ Եւ արդարեւ Մուսթաֆա էֆ. չէր թերացած իր պաշտօնին մէջ. երբ Ֆրանս. նամակատան պաշտօնեան վակոնէն դուրս հանած պայուսակին հետ փախցուած նիւթերն ալ գրպանը լեցնելով Գալաթիա կ'անցնէր, մաքսային պաշտօնեան եէնի ճամիի մօտ վրայ հասաւ և ձերբակալեց զայն։ Փախցուած գոհարեղէններուն հետ ցրուիչին գրպանէն ելած նամակներն ալ կասկած հրաւիրեցին, ուստի առանց պահարանները բանալու, Բ. առաքագիրներով անոնց լուսանկարները առնուելով տեսան որ անոնցմէ մէկուն մէջ չորս ժամացոյց կը գտնուին իրենց շղթաներով և ուրիշ նամակի մը մէջ ալ բանալիներու տակ գոհարեղէններ կան։

ԳՈՂՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.—Երէկ ժամը 5ին ատեները ոստիկանութիւնը Ալաճա համամի մօտ ձերբակալեց գողերու ընկերութիւն մը, որուն կեդրոնը Գալաթիա կը գտնուի։

Հելլենապատակ Մանոլ, Լիզոր, Նիգոլի, Գոսթի, Եորկի գողերու ընկերութիւն մը կազմելով հոս հոն չահատակութիւններ ընելէ յետոյ կ'որոշեն Ալաճա համամ, փռապան Սաղբը Թանաչի դրամարկղը կոտրել ու կողոպտել։ Գանի մը անգամներ կը ձեռնարկեն իրենց այս ոճրագործութիւնը գործադրելու, բայց չեն յաջողիր։ Վերջապէս երէկ իրենց որոշումը վերջնապէս գործադրել ուզելով միջոց կը գտնեն և փուռը կը սպրդին։ Բայց ոստիկանութիւնը կանուխէն իմացած ըլլալով անոնց այդ արշաւը, խումբ մը ոստիկաններ և գոմիսէրներ գողերուն երթալէն առաջ փուռը կ'երթան կը պահուրտին։ Եւ արդարև քիչ յետոյ կը հասնին մեր համբաւաւոր գողերը, անոնցմէ մէկ երկուքը խօսքի կը բռնեն փուռին մօտիկը, և միւսները դրամարկղը բանալու կ'աշխատին։ Ճիշդ այն միջոցին որ արկղը կը բանան և ոստիկանները գրպանելու կը սկսին, ոստիկանները մէկէն մէջտեղ կ'ելլեն ու կը ձերբակալեն զանոնք, առանց ամենափոքր շարժում մը ընել տալու մնացեալը յայտնի է։ Դրամարկղին մէջ 300 ոսկիէ աւելի գումար մը կայ եղեր։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները մեզ հաղորդուած են այս առաւօտ 28 Մարտ։

Կ. ՊՈԼԻՍ.— Ծաւուրաչափ 768.— Ջերմաչափ 8 ասստիճան. — Օդը սմպսմած :

— Կեսօր, ժամը 5,23 :

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ.—Ջերմաչափը ցոյց կու տայ: Բեդրապուրկ 1 աստ. զրոյեն վար: —Բարիզ 4, Օսկսա 5, Աքենֆ 10, Վալենսիա 12, Հաղեպ 13 ասստիճան զրոյեն վեր :

Սեւ Ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.— հանդարտ :

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	23	12
Ամէնէն բարձր գին	»	23	15
Ամէնէն վար գին	»	23	09
Բումէլիի երկթ. զոց.	Ֆր.	105	50
Ամէնէն բարձր գին	»	105	12
Ամէնէն վար գին	»	104	50
ԲԱՑՈՒՄ 26 Մարտ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Կ.	23	11
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	105	—
Օսմանիէ		383	—
Ռէժի		253	—
Օսմ. Պանքա		13	30
Քոէտի ժէնէրալ Օթթմ.		8	17
Երկրագործական Պանքա		7	30
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ	Ա. Ո.	3	30
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	30
Թրամուէյ բաժնեթ		840	—
» Ժուլիանս		365	—
» պարտաթ.	Ֆր.	505	—
Տէրբոսի ջուրի ընկ.	»	315	—
Քարափ Կ Պոլսոյ	»	480	—
ՍԹԻԼԱՆԹ			
Քոնսոլիտէ ուն օրուան	Օ. Ո.	3	60
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բում. երկթ. ուն օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	02
Անգլիական ոսկի	»	109	24
Բոլ էմբէրիալ	»	89	20
Ֆրիմից	»	51	02
Մէճիտիէ արծաթ	»	104	03
Մէճայիք	»	96	—
Բուպլի Ռոմանիա	Օ. Ո.	8	59
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	21
» » » չէր	»	110	15
Բարիզ » »	Ֆր.	22	91
» » » չէր	»	22	83
Գէրլին անտոկոս չէր	Մարք	18	48 3/4
Վիեննա չէր	Ֆիորի	10	87 1/2

Երէկ, Լատինացւոց Աւագ ուրբաթ, Եւրոպական Սակարան չատացանք։

VIN DE PEPTONE

Բաթէօռեան հաստատութիւնը և աշխարհիս բոլոր միքրոպագնական աշխատանոցները միքրոպները սնուցանելու և մեծցնելու համար Շաքարի խոխոջը կը գործածեն, որուն մէկ կրամ, 10 կրամ առաջին կարգի կովու միս կը ներկայացնէ. անով կը չինեն Շաքարի խոխոջաւոր գինին, զոր ամէն օր կը յանձնարարեն բժիշկները, ամրացնելու համար անբաւական սնունդառութիւն մը և անարիւնութիւնը զարմանելու ու մարսողութիւնը դիւրացնելու համար։

CHEMISERIE UNIVERSELLE

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ՃԱՀԸ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՇԱՊԿԱՎԱՃԱՌ

Ռէօ, Շէոքէ ճոքան, 399

ԻՐԱԿԱՆ ԶԵՂՔ

1897 Մարս 9/21 բշ.ին սկսեալ միինչեւ 30 որ

Փափաքելով փոխել իր ապրանքներուն մթերքը, վաճառատան տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու իր բազմաթիւ յաճախորդներուն և հասարակութեան, թէ որոշած է մեծ զոհողութիւն մը ընել իր բոլոր ապրանքները գործարանին իրական գիներովը ծախելով։

Տնօրէնութիւնը կը յանձնարարէ հասարակութեան օգտուիլ այս միակ առիթէն որ կ'ընծայուի իրեն գնելու համար կարեւոր նիւթեր. ինչպէս, այր և կին մարդոց համար շապիկ, կիներու համար ամբողջական ճերմակեղէն, զուլպայ, կտաւէ և մետաքսէ թաշկինակ, հովանոց, փողկապ, կաշեղէն, հոտեղէն, ճամբորդութեան և փաթէքների նիւթեր ևն. ևն.

Բոլոր այս նիւթերը առաջին տեսակէ են. միւս կողմանէ վաճառատունը շատ լաւ ճանչցուած է իր ապրանքներուն ճաշակին և տեսակին համար։

Մէկ այցելութիւն մը դայն պիտի հաստատէ թէ գեղեցիկ իրական է

Վաճառումը բացարձակապէս կանխիկ է

40 7—12

ՄԵՐ ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր գաւառական այն բաժանորդները որոնք մինչեւ հիմայ հին ըմանէն իրենց ունեցած պարարը անվճար թողլով, նոր շրջանի բաժնեգրին ալ չին վճարած, Ապրիլ 14ի սկսեալ թերթ չպիտի ստանան։

ՏՔԹ. Ե. ՄԱՍԻՍ

ԲԵՐԱ, ԹԱԳՍԻՄ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 10

Այժէն օր հիւանդ կ'ընդունի կէս օրէն սկսեալ իր տան մէջ. և կը դարմանէ մասնաւոր խնամովներին հիւանդութիւնները աղայոց տկարութիւնները, մրթի, միզային ճանապարհաց և ծննդական գործարանաց ախտերը։

Զորեքշաբթի օրերը աղքատ հիւանդներ կ'ընդունի ձրիաբար։

Բշ. Նչ. Շբ. օրերը ժամ 9ին կ'այցելէ նաեւ Սուլթան Մահմուտի դամբարանին դէմ Հ. Եմիրզեան Է.Ֆ.ի դեղարանը։

Ա.Զ.Դ.

Քննեցէք Հ. Ա. Պալասանի «Նոր Մանկական Պարտէզ» դասագիրքը և եթէ արդիւնքը՝ վկայեալ մասնագէտ վարժուհիներու ձեռքով գոհացուցիչ չըլլայ, մէկ կողմ նետեցէք զայն։—Դին 2 ղրուշ։

Մանկապարտէզներու համար մասնաւոր դեղ։—«Մանկապարտէզի նիւթերու» ճոխ հաւաքածոյ մը գրատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուի։

Բացուած է «Հանդէս Ամսօրեայ»ի տարեկան բաժանորդագրութիւնը. դին 10 ֆր. գաւառներու համար, փոստի ծախք առանձին։ Ցունուար, Փետրուար և Մարտ ամիսուան թիւերը արդէն հատած են։ Նոր հրատարակուեցաւ Հ.Գ.Մէնէվիշեան—Գիրք գրելու արուեստը։ Դին 6 ղրուշ։ 38

Դիմել «ԲԻԼԻԶԱՆԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ», ՂԱԼԱԹԻԱ ՍԵՂԲՈՍ ԽԱՆ ԹԻՒ 5։ 4—30

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՕԳՈՒՏ

*ԵԹԷ զուտ թարմ դեղեր և դեղագործական պիտոյքներ գիւրամատչելի գիներով ամենայն ուշադրութեամբ և արագութեամբ դեղագիր չիներ տալու պէտք ունենաք, քան տարիէ ի վեր փորձառութեամբ յաջողութիւն ստացող դեղագործ Պ. Գալիպանի դեղարանը դիմեցէք, Ղալաթիա կամուրջին գլուխը մանավին քովի փողոցը Խալիլ Բաշա փողո

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նոյնի գրենիքատան վերայ յոյնէ, հին Զեղոյտեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներն ալ անցանելի կը լեցնեն. ցաւազրկելու և բոխսած վիրաբուժելու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի յեռաստիճանին ըստ գծերէն, ծամելոնին, և ազատ արտասանութեան երաշխիաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թրմբեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն.

Ց.Գ. Ամերիկ. սով. հաճախաց ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (դնէք- կնոջ) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (դնէք կնոջ էջէն) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գատարգիւղցիք կրնան դիմել իւրեանց ընակարանն, Ռիւ- 1 Խրիսվիլի քոլոց։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Քարաքէի վրայ (հին Մաքսատան տեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ հակ չկայ խարելու եւ փոտեցնելու. Ընդունուած է անասնարոյժերու եւ անասնարոյժներու կողմէ։

Գործարանի մարքան

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը զարմանէ ծիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու դողունալը, ցուրկի վէրքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Գին վեց ֆրանք։

Վեցուկէս ֆր.ով ուղուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիրի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանգիւք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 38 - 52

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻԶ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենազօր կազդուրիչն զոր պարային գործածել Ապուշինողները, Մեռելը, կանայք, սակաւակալՀ Տգեղներն և ամեն փոսկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Զբաղմին սա Ուսկրային գրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիանի Գինին ամենէն ազդու գեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան սակաւութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Սամսոքի ամեն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինման, և.Ն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զբաղին ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատը չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

Լիոն—Դեղարան ժ. Վիանի, Վերջին հիւանդ Հիւկօ փողոց, 14—Լիոն 507

Բնական և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս Օկիմեան Բանկեանց Ղալաթիա, Մաճանէ, Թիւ 86 քանակ կը վաճառուի ամեն դեղաբաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862 Ի Ն

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳԻՐՄԱԿԱՏԱՐ ՈՒՕԼԴԷՐ ՖԻՆՃԷԼ

Հէրէքէ Խան, Թիւ 2—3, Վայրէ- էջէր, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մէջ սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

ՖՐԱՆՍԻ ԹԷՈՏՕՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ԲԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Ֆնուլինուրիան յԵ-բոգ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գիՔալիէն. 1, 3, իբ Լը Բելթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուած է մէջ

Ապահովագրեալներու վճարուած 1895է դարեջէան 123,000000

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնը	662,000000

1896 յունուար 1

Աւանդը եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	46,00000
Ցանելիալ դրամագլուխ	124,00000
Արդի ապահովագրութիւնը	4Մէկ—141,00000

Տիեզերական ապահովագրէր

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագրեալներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին քնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարքնշանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն է Թոքիա

188 ՃՈՒ. ՀԱՒԻԹՕՂ եՒ ԸՆԿ.

Վայրոսա ի ոց, Վ. իս խան, Ղալաթիա

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕԲՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ ՀՄՊԵԼԵԱՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Մասնիֆա-պէյ

Ղալաթիա, ՄՈՍՔԱՆԷՆ ճանապարհ, Թիւ 69

Սոյն գործարանը, բացուած 1878ին, կը ծախէ ամեն տեսակ մասթիքա և տիւղ, զուտ խաղողէ չինուած։

Թրիանտաֆիլօբուլօ եղբարց օղին, օժտուած կազուապիւտ յատկութեամբ ու ճաշակով, անարժակը կը բանայ, ջիղերուն ուժ, և մտքին կորով կուտայ. Նրբաճաշակ խմողներուն կը յանձնարարուի Թրիանտաֆիլօբուլօ եղբարց օղին, որ կը ծախուի գոցուած և կնքուած շիշերով։

Դիմել. Բերա Եանի, Հէլվէցիա, Պիզանս, Կամպրինօս գարեջրատունները, Բաքատօբուլօ, Բաքաեանօբուլօ, Գրիցալի, Գրիներգօս, Մարսիլիա և Տիմիթրաքօբուլօս նպարեղէնի վաճառատունները, Թարլապշի 65 և 170 թիւ ըմպելեաց մթերատացները, Սիրքէճի Վասիլիատի և Զօզօ դարեջրատունները, Պալը բազար Ֆիլոս և Լէթասի խանութները, Լիմոն խսկէլէսի Պէլիբէնի մթերատունը, Պէյքթաշ Անէսթի, Պագարի և Բանճօբուլոսի խանութները։

ՇԵՐՔԻԹԻ ԽԱՑՐԻՑԻԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵՍՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ

1898 ՄԱՐՏ 2ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վոսքէրն էջեղ ղրէնուեր

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Կոզ	1011	Մալմ	724	Բօգարիս	1862
Ալէքթօ	3607	Գոնկօ	2906	Կրօտնս	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆթ	1113
Ամնէլօ	1541	Գօրսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսսդ	2377	Տիտս	48 1	Հիտալիս	1581	Միրատս	3557	Սիլվիս	1193
Պասանս	18 2	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Սբէրս	1200
Գօրտինս	1264	Տուրս	2383	Հորադիս	3600	Մօնդէպէլս	1735	Քասսս	1328
Պրավս	1076	Տրաքս	1713	Հումպէր	596	Մուրիլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2304	Նէրս	1083	Թօքիս	3827
Ընֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյրս	1671	Էլտորատս	1520	Ցիրնս	1080	ՕնՔարիս	4036	Փօրքիտս	487
Գալիբսս	1337	Էրադս	1481	Քէլսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպրնս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլրինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գադս	1094	Ֆրնլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	ԲիալՔս	2229	Ալբինուրնս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանդս	2272	Բիւատս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Ղս	1613	Զէրս	1200
Գօլօբատս	4235	Կիդանս	1243	Լօբէնցս	3191	Բօմէս	1789		

Իակս չոգենաւը, Նաւապետ Ուստը, ընդհանուր վաճառքով Հիլէն հոս հասաւ։

Լէպրս չոգենաւը, Նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հիլ և ապրիլ 1էն պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ՐԻԶՕ

Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա

ՔՕՄՊ ՌՈՒՍ

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Դշ. 24 5 Միտիլլի, Իզմիր, Պրէ�, Աղեքսանդրիա, ժասը Յրն յետ միջօրէի։

Դշ. 25 6 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ի։

Եշ. 26 7 Տարտանէլ, Այնօրոզ, Մէլանի, Իզմիր ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Շբ. 28 9 Իւէպոլու. Սամսոն, Օ տու, Կիրասն, Տրապիզոն եւ Պանում առտուն ժամ 11ին։ 562

ՄՈՍ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ, Պօրտսյէ, Մէլբուրնի և Սիդ— Նոյի մէջ— Բոնող ղրէնուեր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Համէս	3000	Թիպս	2500
Անսիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	2250
Գեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մֆինրս	2000
Սամանի	3000	Կասբրնի	1500
Շարիոթիս	2500	Գիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՂ և ԸՆԿ Ուրթոլ խան

ՃԷՄՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

568 31, Ճէյմս Սքվեր Լիվրբուլ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱՆԱՆ և ՄԱՐՐԻԷԱՆ

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոնտիֆ ֆրէ— կանոնաւոր ղրէնուեր

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ապրիլ 12 Անդորոլ Մարսիլիաէն։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Ապրիլ 12 Անդորոլ Անասոլուի եղերք։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղէք և արագ ուղեւորեցէք

Նաւուղէղի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՈԹԷՄ ՐԸՊՈՒԼ

575 Թօփհանէ, քարաքէի վրայ

ՖՐԵՏ. ԼԷՖԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ և Արէ—Ելէց ֆրէ— բոնող ղրէնուեր

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմենիան	10500	Էֆիրշիրն	3500
Քէսդրիան	10500	Աբրէ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալեքրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Ամէնիան	2500
Ձօրձիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ալդաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Էլսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեսօ	900
Վավոնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաքիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց կրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՄԱՍԻՍ-ԻՆ ԹԵՐԹՕՆԸ (44)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՈՐԻՕ

ԴԺՈԽԱՑԻՆ ԿԵԱՆՔ

ԲԱՍՔԱԼ ԵՒ ՄԱՐԳԵՐԻՏ

Եւ ահա հասաւ բժիշկը դժգունած, չփոթած.... Ուղղակիս անկողնին քով երթալով՝ ակնարկ մը միայն նետեց վրան, և տխուր ձայնով մը.

—Շնչելու կոմը մեռած է... ըսաւ։

Վայրկեան մ'ապշութիւն տիրեց, այն խորին ապշութիւնը զոր անակնկալի կամ յանկարծական մահերը կը պատճառեն. կասկածով, անձնասիրութեամբ և զարհուրանքով խառն զդացում մը։

—Այո՛, մեռած է, մրմռաց բժիշկը, բոլորովին մեռած....

Եւ, որովհետեւ ընտանեցած ըլլալով այս տխուր տեսարաններուն՝ իր բոլոր պաղարիւնը պահած էր, աչքին ծայրովը Օր. Մարգերիտին դէմքն ու վիճակը կը դիտէր։

Խեղճ աղջիկը շանթահար եղած կամ ժանաւանդ քար կտրած կը թուէր։ Սչքն անթարթ և չոր, դէմքը կարկամած, կոմսին անկողնին քով դամուած կեցած էր՝ ճիան անոր դիակին երկրցուցած, իբր թէ հրաչքի մ'սպասելով իբր թէ տակաւին կը յուսար անոր յաւիտենապէս սառած բերանէն լսել այն զաղտնիքը զոր չէր կրցած յայտնել և զոր իրեն հետ գերեզմանին մէջ թաղուելու կը տանէր։

Օրիորդին այս վիճակը տոքթորը միայն կրցաւ նշմարել։

Միւսները, սարսափահար և զբաղուն, տաղնապալից նայուածքներ կը փոխանակէին իրարու հետ...։ Կինը կը ծունկի վրայ մնկած կուլային աղօթքներ մ'ընելով։

Բայց ամենէն աւելի բարձրաձայն կը հեծկլտար տիկին Լէոն։ Նախ անձայն լացով մ'սկսաւ յետոյ, յանկարծ Օր. Մարգերիտին վրայ ինկաւ և թեւերուն մէջ զայն սեղմելով՝ գոչեց.

—Ի՜նչ դժբաղդութիւն, պաշտելի զաւակ, ի՜նչ կ'ըսուստ։

Բացարձակապէս անկարող բան մ'արտասանելու, խեղճ աղջիկը մեղմով ետ կը մղէր վերակացուհի կինն և կը ջանար ինքզինք ազատել անոր թեւերուն մէջէն...։ Բայց միւսը յամառութեամբ կը շարունակէր.

—Լացէք, ազնիւ օրիորդ, լացէ՛ք...։ Մի՛ փակէք ձեր կսկիծը սիրտերնուդ մէջ....

Իսկ ինքն ա՛նչափ չէր փակեր որ տոքթորը դիտողութիւն ըրաւ մը հրամայարար։ Ասոր վրայ արտասուքը ճիգ մ'ընելով ձեւացուց իբր թէ իւր հեկեկանքը զսպելու, և թաշկինակովն աչերը սրբելէ յետոյ շարունակեց՝ հատկընելով ձայնով.

—Այո՛, տոքթոր, այո՛, իրաւունք ունիք... պէտք է որ բռնեմ զիս...։ Բայց ձեր մօրը սիրուն, ազատեցէք իմ ամենասիրելի Մարգերիտս այս անադորուն տեսարաւէն, որ ի իսկ ծանր է իւր մատաղ սրտին համար...։ Թող իւր սենեակը քաշուի և ազատէ Ամուսնոյ, որ կարողութիւն ղրկէ իրեն այս ահեղ հարուածին դիմանալու...։

Դժբաղդ աղջիկը միտք չունէր մեկնելու, բայց իւր դիտաւորութիւնը դեռ չյայտնած, Պ. Բաղիմիր յառաջ եկաւ, և չոր ձայնով մը.

—Ես կը կարծեմ որ օրիորդը լաւ կ'ընէ հոս մնալ...։

—Ի՜նչ, գոչեց տիկին Լէոն յանկարծ տենկուելով, հոս մնա՛յ, ինչո՞ւ համար, եթէ կը հաճիք։

Վա՜ն զի... վա՜ն զի....

Բարկութիւնը ցամքեցուցեր էր վերակացուհիին լացը։

—Ի՞նչ կը նշանակէ այս, ըսաւ, մի՛թէ թող չպիտի՞ տաք որ օրիորդն իւր ուզածն ընէ իւր տանը մէջ...։

Պ. Բաղիմիր համարձակեցաւ սոյլ մը չչեղ, որ առջի օրն ահագին ապտակ մը կը բերէր իւր ծնօտին՝ երեք քայլ անդին պառկած մարդուն ձեռքէն։

—Իւր տա՞ն մէջ, պատասխանեց, իւր տա՞ն մէջ... երեկուան համար չեմ ըսեր, բայց այս առտու ուրիշ բան է.... Օր որդն ազգակա՞ն է կոմսին. Ո՛չ, այնպէս չէ՞, ուրեմն ի՞նչ կ'երդէք ինձ... մենք ամէնքս ալ հաւատար ենք հոս։

Իւր ծաղրական խօսուածքն այն աստիճան լրբենի էր, այնչափ չէր քաղաքկեր և համարձակաբար մէջ կը նետէր յայտնի չըսուելիք ամենէն ամօթալի և գծուած բաներն, որ տոքթորը բարկանալով.

Անպիտա՞ն... բաւ կամացուկ մը։ Բայց միւսը ծուռ ծուռ անոր նայեցաւ սպառնական դէմքով մը, որմէ կը հասկցուէր թէ կը ճանչէր բժիշկին սպասաւորն և անոր ներքին գաղտնիքներուն տեղեակ էր։

—Ձեր սենեկապանին ըսէք այդ «տեպիտան» բռնն եթէ անոր գործին կ'ուզայ, պատասխանեց. ինձի չի յարմարիր, պարո՛ն բժիշկ.... Ձեզի գործ չէ մնացած հոս, այնպէս չէ՞....։ Թող տուր մեզ որ մեր գործերը մեզ կարգադրենք. ես, փառք Աստուծոյ, գիտեմ ըսածս...։ Դիտենք ինչ զգուշութիւններ պէտք են մեռեալի մը տան մէջ, որ տակի նկուղէն մինչեւ ձեղնայարկը լեցուն է հարստութեամբ, երբ ազգականներու տեղ կը գտնուին հոն... այնպիսի անձինք... որը... հոն են... առանց գիտցուելու թէ ինչո՞ւ և ինչպէս...։ Թէ որ թանկագին իրեր կամ արժէքներ պ.կսի, որո՞ւն օձիքէն կը բռնեն...։ Խեղճ սպասաւորներուն, ինչպէս որ սովորութիւն է...։ Անոնց կրնակը տոկուն է. անոնց մնտուկները կը խուզարկեն, և եթէ բան մը չգտնեն, դարձեալ բանտ կը ղրկեն զանոնք...։ Իսկ միւսները նոյն միջոցին կը ձգեն կ'երթան իրենց կղզիաստաններով մէկ տեղ...։ Հոս ալ այնպէս չպիտի ըլլայ, Լիզէ՛թ...։ Մարդ չպիտի շարժի այս տեղէն մինչեւ որ դատական իշխանութիւնը դայ...։

Տիկին Լէոն կը փրփրեր զայրոյթէն։

—Լաւ, ըսաւ ընդմիջելով սենեկապան ծառային խօսքը, ես հիմա լուր կը ղրկեմ կոմսին մտերիմ բարեկամին, զօրավարը...։

—Ի՞հ... քանիի՞ կ'առնեմ ձեր զօրավարը...

—Անկիրթ...

Օր. Մարգերիտի միջամտութիւնը մեկէն վերջ տուաւ վէճին։

Այս անպատկառ բանակռուին ձայնէն հետզհետէ բարձրանալով դժբաղդ աղջիկն արթնցուցեր էր իւր խորասուզումէն։

Սպասաւորին յանդուգն լրբութիւնը, որով վրէժ կ'առնուր վատաբար իւր առջի աւուր ստորնութիւններէն, արիւնը ճակատը հաներ էր։

Խիստ քայլով մը յառաջանալով.

—Կը մոռնաք որ մեռեալի մը սենեկին մէջ ձայն չեն բարձրացներ։

Այս խօսքն ա՛յն աստիճան վեհ և ազդու ձայնով մ'ըսաւ, որ Բաղիմիր ջախջախուած մնաց։

Թարգմ. Կ. Ս. ԻԹԻԻՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻԹԻԻՃԵԱՆ